

Väljaandja: Riigikogu
Akti liik: seadus
Teksti liik: algtekst
Jõustumise kp: 17.02.2023
Avaldamismärge: RT I, 07.02.2023, 1

Välja kuulutanud
Vabariigi President
02.02.2023 otsus nr 246

Veeseaduse muutmise seadus

Vastu võetud 23.01.2023

§ 1. Veeseaduse muutmine

Veeseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 17 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Joogivesi käesoleva seaduse tähenduses on algkujul või töödeldud vesi, sealhulgas allikavesi, mis on mõeldud joomiseks, keetmiseks, toiduvalmistamiseks või muuks olmeotstarbeks kõigis omandivormides, olenemata vee päritolust ning sellest, kas see toimetatakse tarbijani jaotusvõrgu kaudu, paagiga, pudelis või mahutis.

(2) Joogiveeks nimetatakse ka vett, mida toidukäitleja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toiduvalmistamiseks ja muuks olmeotstarbeks kõigis omandivormides, olenemata vee päritolust ning sellest, kas see toimetatakse tarbijani jaotusvõrgu kaudu, paagiga, pudelis või mahutis, säilitamiseks või turustamiseks.”;

2)paragrahvi 36 lõike 1 punktid 3 ja 4 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„3) selle veehaarde sanitaarkaitseala ja selle joogiveehaarde valgala või toiteala, mida kasutatakse joogivee võtmiseks ja mille projektikohane veevõtt ööpäevas on suurem kui 10 kuupmeetrit või mis teenindavad rohkem kui 50 inimest;

4) selle veehaarde sanitaarkaitseala ja selle joogiveehaarde valgala või toiteala, mida kavatakse kasutada käesoleva lõike punktis 3 nimetatud otstarbel;”;

3)paragrahvi 36 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 3 ja 4 nimetatud veehaarde sanitaarkaitsealal ning joogiveehaarde valgala ja toitealal välditakse pinna- ja põhjavee kvaliteedi halvenemist ulatuses, mis võib kaasa tuua joogivee tootmisel veetöötlemise kulude olulise suurenemise.”;

4)paragrahvi 85 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Joogivesi peab vastama käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel kehtestatud kvaliteedinõuetele. Joogivee kvaliteeti kontrollitakse nimetatud lõike alusel kehtestatud nõuete kohaselt ja analüüsitakse sama lõike alusel kehtestatud meetoditega.

(1¹) Joogivee kvaliteedi- ja kontrollinõuete, sealhulgas riskihindamise ja -juhtimise nõuete kehtestamise eesmärk on kaitsta inimese tervist joogivee saastumise kahjulike mõjude eest ning parandada joogivee kättesaadavust.

(1²) Käesolevas paragrahvis ning käesoleva seaduse §-des 85¹–85⁵, 87 ja 92 sätestatud joogivee kvaliteedinõuete rakendamiseks võetavad meetmed peavad põhinema ettevaatuspõhimõttel ega tohi tuua otseselt ega kaudselt kaasa joogivee kvaliteedi halvenemist ega joogivee tootmiseks kasutatava vee saastatuse suurenemist.

(1³) Pudelis või mahutis villitavale joogiveele kohaldatakse käitlemisel üksnes käesolevas paragrahvis ning käesoleva seaduse §-des 87, 92 ja 195 sätestatud nõudeid.

(2) Joogivee kvaliteedi- ja kontrollinõuded ja analüüsimeetodid ning tarbijale teabe esitamise nõuded kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(3) Terviseamet koostab üks kord aastas kokkuvõtte käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel kehtestatud nõuete järgimise kohta.

(4) Risk käesoleva peatüki tähenduses on ohtliku olukorra tõenäosuse ja tagajärgede raskuse kombinatsioon, kui oht ja ohtlik olukord ilmnevad joogivee varustussüsteemis.

(5) Oht käesoleva peatüki tähenduses on vees leiduv bioloogiline, keemiline, füüsikaline või radioloogiline mõjur või vee seisundi mõni muu aspekt, mis võib inimeste tervist kahjustada.

(6) Ohtlik olukord käesoleva peatüki tähenduses on olukord, mis põhjustab või mis ei hoi ära ohtu joogivee varustussüsteemile.”;

5)seadust täiendatakse §-dega 85¹–85⁷järgmises sõnastuses:

„§ 85¹. Veeohutuse riskipõhine käsitlus

(1) Joogiveega varustamise ning joogivee töötlemise ja jaotamise suhtes rakendatakse riskipõhist käsitlust, mis hõlmab kogu veevarustusahelat, sealhulgas joogiveehaarde valgala või toiteala, veevõtt, töötlemine, säilitamine, jaotamine ja käesoleva seaduse § 87 lõikes 2 nimetatud vastavuse hindamise koht.

(2) Riskipõhine käsitlus sisaldab järgmisi elemente:

- 1) joogiveehaarde valgala või toiteala riskihindamine ja -juhtimine, arvestades käesoleva seaduse §-s 85²sätetatut;
- 2) veevarustussüsteemi riskihindamine ja -juhtimine, mis hõlmab joogivee võtmist, töötlemist, säilitamist ja jaotamist kuni varustamise lähtepunktini, arvestades käesoleva seaduse §-s 85³sätetatut;
- 3) tarbimiskoha veevärgi riskihindamine vastavalt käesoleva seaduse §-s 85⁴sätetatule.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud riskipõhine käsitlus vaadatakse üle iga kuue aasta järel ja vajaduse korral ajakohastatakse.

(4) Riskipõhist käsitlust ei pea rakendama, kui takistus tuleneb geograafilisest iseärasusest, näiteks veevärgi kaugus ja piiratud ligipääsetavus. Riskipõhise käsitluse rakendamata jätmise ei tohi kahjustada käesoleva seaduse § 85 lõikes 1¹ nimetatud eesmärki.

§ 85². Joogiveehaarde valgala ja toiteala riskihindamine ja -juhtimine

(1) Joogiveehaarde valgala ja toiteala riskihindamise ja -juhtimise teeb joogivee käitleja koostöös Keskkonnaministeeriumi, Keskkonnaameti, Terviseameti ja teiste asjakohaste asutustega.

(2) Joogiveehaarde valgala ja toiteala riskihindamise ja -juhtimise nõuded, sealhulgas riskijuhtimise meetmed, kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(3) Kui riskihindamise tulemuste alusel tehakse kindlaks risk, rakendab Keskkonnaministeerium, Keskkonnaamet, joogivee käitleja või muu isik riski ennetamiseks ja kontrollimiseks käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel kehtestatud riskijuhtimise meetmeid, alustades ennetusmeetmetest.

(4) Terviseamet koostab koostöös Keskkonnaministeeriumiga iga kuue aasta järel kokkuvõtte käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel kehtestatud nõuete järgimise kohta.

§ 85³. Veevarustussüsteemi riskihindamine ja -juhtimine

(1) Veevarustussüsteemi riskihindamise ja -juhtimise teeb joogivee käitleja.

(2) Veevarustussüsteemi riskihindamise ja -juhtimise nõuded kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(3) Joogivee käitleja, kes varustab tarbijat ööpäevas keskmiselt 10–100 kuupmeetri veega või teenindab 50–500 inimest, ei pea tegema veevarustussüsteemi riskihindamist ega -juhtimist, kui tegemata jätmise ei ohusta joogivee kvaliteeti.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud erisuse kohaldamisel kontrollib joogivee käitleja joogivett käesoleva seaduse § 87 lõike 4 punktis 1 sätestatud joogivee kontrolli kava alusel vastavalt § 85 lõike 2 alusel kehtestatud nõuetele ja meetoditele.

§ 85⁴. Tarbimiskoha veevärgi riskihindamine

(1) Terviseamet korraldab tarbimiskoha veevärgi ning joogiveega kokkupuutuva toote ja materjaliga seotud võimalike riskide kokkuvõtliku analüüsi koostamise ning hindab, kas võimalikud riskid mõjutavad vee kvaliteeti kohas, kus vesi väljub joogiveevõtuks kasutatavast kraanist (edaspidi *tarbimiskoha veevärgi riskihindamine*). Tarbimiskoha veevärgi riskihindamine ei hõlma kodumajapidamisi.

(2) Tarbimiskoha veevärk käesoleva seaduse tähenduses on torustik, tarvikud ja muud seadmed, mis paigaldatakse joogivee kraanide vahele, ja jaotusvõrk, kuid üksnes juhul, kui need ei kuulu joogivee käitleja vastutusalasse tema tegevuses joogivee käitlejana.

(3) Tarbimiskoha veevärgi riskihindamise käigus vee kvaliteedile ja inimese tervisele *Legionellavõi* pliiga seotud riskide tuvastamise korral tuleb käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud analüüsis välja valitud prioriteetses tarbimiskohas teha lõike 6 alusel kehtestatud nõuetele vastavat tarbimiskoha veevärgi näitajate seiret. Tarbimiskoha veevärgi näitajate seire korraldab prioriteetse tarbimiskoha omanik.

(4) Prioriteetne tarbimiskoht käesoleva seaduse tähenduses on üldsusele kasutamiseks avatud valdus, mis ei ole kodumajapidamine ja mille kasutajad võivad kokku puutuda veega seotud riskidega.

(5) Kui tarbimiskoha veevärgi riskihindamise või seire tulemusel selgub, et kinnistusesest jaotussüsteemist või sellega seotud tootest või materjalist tuleneb risk inimese tervisele, korraldab prioriteetse tarbimiskoha omanik riski kõrvaldamiseks või vähendamiseks käesoleva paragrahvi lõike 6 alusel kehtestatud asjakohaste meetmete rakendamise.

(6) Tarbimiskoha veevärgi riskihindamisega seotud meetmete, riskihindamise kokkuvõtte ja tarbimiskoha veevärgi näitajate seire nõuded kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(7) Terviseamet koostab iga kuue aasta järel kokkuvõtte käesoleva paragrahvi lõike 6 alusel kehtestatud nõuete järgimise kohta.

§ 85⁵. Joogiveega kokkupuutuvad materjalid, veepuhastuskemikaalid ja filtreerimisvahendid

(1) Joogivee võtmise, töötlemise, säilitamise või jaotamisega seotud rajatises joogiveega kokkupuutuvad materjalid ei tohi:

- 1) otse ega kaudselt ohustada inimese tervist;
- 2) ebasoodsalt mõjutada vee värvi, lõhna ega maitset;
- 3) soodustada mikroobide kasvu;
- 4) leostada vette saasteaineid rohkem kui materjali kavandatud eesmärki arvestades vältimatu.

(2) Joogiveega kokkupuutuvad veepuhastuskemikaalid ja filtreerimisvahendid peavad olema puhtad ja kvaliteetsed ning vastama biotsiidiseaduses, kemikaaliseaduses ja toote nõuetele vastavuse seaduses ning nende alusel kehtestatud nõuetele ega tohi:

- 1) otse ega kaudselt ohustada inimese tervist;
- 2) ebasoodsalt mõjutada vee värvi, lõhna ega maitset;
- 3) soodustada tahtmatult mikroobide kasvu;
- 4) saastada vett rohkem kui kavandatud eesmärki arvestades vältimatu.

§ 85⁶. Joogivee veevarustusahelas esinevate ainete ja ühendite jälgimise nimekiri

(1) Joogivee varustusahelas esinevate ainete ja ühendite jälgimise nimekiri on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2020/2184 olmevee kvaliteedi kohta (ELT L 435, 23.12.2020, lk 1–62) artikli 13 lõike 8 alusel vastu võetud Euroopa Komisjoni rakendusotsuse lisas sätestatud nimekiri üldsusele või teadlaste kogukonnale terviseohutuse seisukohast muret tekitavatest ainetest või ühenditest, mida tuleb seirata, kui nende esinemine joogivees on tõenäoline ja need võivad ohustada inimese tervist (edaspidi *jälgimisnimekiri*).

(2) Jälgimisnimekirjas loetletud aineid seiratakse käesoleva seaduse § 85²lõike 2 ja § 85³lõike 2 alusel kehtestatud nõuete kohaselt, võttes arvesse keskkonnaseire ja -uuringute tulemusi.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud seire ja uuringute tulemused lisatakse käesoleva seaduse § 85²lõikes 4 nimetatud kokkuvõttesse.

(4) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud seire käigus leitakse jälgimisnimekirjas loetletud aineid koguses, mis ületab jälgimisnimekirjas esitatud suunisväärtusi, siis vajaduse korral:

- 1) rakendab Keskkonnaministeerium käesoleva seaduse § 85²lõike 2 alusel kehtestatud riskijuhtimise meetmeid või teeb asjakohast seiret joogiveehaarde valgaladel ja toitealadel või toorvees;
- 2) rakendab joogivee käitleja ennetus- ja leevendusmeetmeid ning teeb asjakohast seiret käesoleva seaduse § 85²lõike 2 alusel kehtestatud nõuete kohaselt;

- 3) kontrollib joogivee käitleja suuniväärtuse saavutamiseks veetöötlemise piisavust ja vajaduse korral optimeerib töötlemist;
- 4) rakendab joogivee käitleja, Keskkonnaministeerium, Keskkonnaamet või muu isik parandusmeetmeid koostöös Terviseametiga.

§ 85⁷. Joogivee kvaliteedinõuete erand

(1) Joogivee näitajate piirväärtuste järgimise nõuetest võib Terviseamet joogivee käitleja taotlusel teha erandi, kui erandi kohaldamine ei too kaasa võimalikku ohtu inimese tervisele ja asjassepuutuva piirkonna joogiveevarustust ei ole muul viisil võimalik mõistlike vahenditega korraldada.

(2) Erandit võib kohaldada üksnes juhul, kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:

- 1) joogivett võetakse uuest joogiveehaarde valgast või toitealast;
- 2) valgatal või toitealal on tuvastatud uus saasteallikas;
- 3) valgatal või toitealal on äsja otsitud või leitud uusi näitajaid või
- 4) valgatal või toitealal on tekkinud ettenägematu ja erandlik olukord, mis võib põhjustada näitajate väärtuste ajutist piiratut ületamist.

(3) Erandliku asjaolu esinemise korral võib Terviseamet kohaldada käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 1 ja 2 nimetatud juhtudel joogivee käitleja taotlusel täiendavat erandit.

(4) Joogivee näitajate piirväärtuste järgimise nõuetest tehtava erandi kohaldamise tingimused ja korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

6)paragrahvi 86 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Joogiveehaarde asukoha valikul lähtutakse sanitaarkaitseala moodustamise võimalikkusest, asjakohase registri andmetest pinna- ja põhjavee kvaliteedi ja koguse ja kehtestatud põhjaveevaru kohta ning joogiveehaarde valgala ja toiteala kaitsmise võimalustest.”;

7)paragrahvi 87 täiendatakse lõigetega 1¹–1³ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Joogivee käitlejaks ei loeta toidukäitlejat Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 punkti 2 tähenduses, kes võtab oma veevõtukohest vett üksnes toidukäitlemisettevõttes kasutamiseks, kui kasutatava vee kvaliteet ei mõjuta tarbimisvalmis toidu ohutust ning toidukäitleja järgib toiduseaduse §-s 34 sätestatud enesekontrolli nõudeid.

(1²) Käesoleva seaduse §-e 85¹–85⁵ ja 88 ning käesoleva paragrahvi lõike 4 punkte 2¹ ja 5¹ ei kohaldata joogivee käitlejale, kes varustab tarbijat ööpäevas keskmiselt alla 10 kuupmeetri veega või teenindab alla 50 inimese majandustegevuse või avalik-õigusliku tegevuse raames.

(1³) Käesoleva seaduse §-e 85¹, 85², 85⁵, 85⁷ ja 88 ning käesoleva paragrahvi lõike 4 punkti 5¹ ei kohaldata vett magestavale ja reisijaid vedavale merelaevale, mis tegutseb joogivee käitlejana.”;

8)paragrahvi 87 lõikes 3 asendatakse sõna „kinnistuid” sõnadega „tarbimiskoha veevärki” ja sõna „kinnistu” sõnaga „tarbimiskoha”;

9)paragrahvi 87 lõike 4 punkti 1 täiendatakse pärast sõnu „kontrolli kava” tekstiosaga „, arvestades käesoleva seaduse §-des 85² ja 85³ sätestatud riskihindamise tulemusi,”;

10)paragrahvi 87 lõiget 4 täiendatakse punktiga 2¹ järgmises sõnastuses:

„2¹) esitab Terviseametile vajaduse korral teabe, mis puudutab käesoleva seaduse § 85 lõikes 3 nimetatud kokkuvõtet ja § 85² lõikes 4 nimetatud kokkuvõtet;”;

11)paragrahvi 87 lõiget 4 täiendatakse punktiga 5¹ järgmises sõnastuses:

„5¹) avaldab korrapäraselt vähemalt üks kord aastas kergesti kättesaadaval kujul elektrooniliselt ja põhjendatud taotluse korral muul viisil käesoleva seaduse § 85 lõike 2 alusel tarbijale antava teabe;”;

12)paragrahvi 87 lõiget 4 täiendatakse punktiga 8 järgmises sõnastuses:

„8) rakendab muid meetmeid käesoleva seaduse §-des 85 ja 85¹–85⁶ ning käesolevas paragrahvis sätestatud nõuete täitmiseks, kaasates vajaduse korral Terviseameti.”;

13)paragrahvi 87 lõikes 5 asendatakse sõna „viie” sõnaga „kuue”;

14)paragrahv 88 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 88. Kohaliku omavalitsuse üksuse õigused ja kohustused joogivee kättesaadavuse korraldamisel

(1) Kohaliku omavalitsuse üksus korraldab oma territooriumil puhta joogivee kättesaadavuse. Selleks kohaliku omavalitsuse üksus:

1) selgitab välja joogiveele juurdepääsuta ja piiratud juurdepääsuga isikud ning joogiveele juurdepääsu puudumise ja tõrgete põhjused;

2) hindab käesoleva lõike punktis 1 nimetatud isikute joogiveele juurdepääsu parandamise võimalusi;

3) teavitab käesoleva lõike punktis 1 nimetatud isikuid jaotusvõrguga ühinemise võimalustest või alternatiivsetest joogivee saamise võimalustest;

4) rakendab vajaduse korral asjakohaseid ja proportsionaalseid meetmeid haavatavatele ja tõrjutud rühmadele joogivee kättesaadavuse parandamiseks.

(2) Haavatavad ja tõrjutud rühmad käesoleva seaduse tähenduses on inimrühmad, kelle joogivee kättesaadavuse võimalused on piiratud. Nende hulka kuuluvad kodutud, puudega inimesed, põgenikud, rändrahva kogukonnad ja vähemuskultuurid, sõltumata sellest, kas nad on paiksed või mitte, ning muul moel ebasoodsamas olukorras olevad või tõrjutud rühmad. Haavatavate ja tõrjutud rühmade kohta käivaid sätteid kohaldatakse ka sotsiaalhoolekandelist abi vajavatele isikutele ja muudele sarnastele rühmadele.

(3) Kohaliku omavalitsuse üksus korraldab avalikesse kohtadesse väli- ja sisetingimustes avalikult kasutatavate joogiveevõtukohtade rajamise, kui seda eeldab kogukonna põhjendatud vajadus ja see on tehniliselt teostatav. Kohaliku omavalitsuse üksus avalikustab avalikult kasutatavate joogiveevõtukohtade asukohad oma veebilehel.

(4) Kohaliku omavalitsuse üksus võib välitingimustes avalikult kasutatava joogiveevõtukohta rajamise üle anda vee-ettevõtjale halduslepinguga, millega reguleeritakse muu hulgas joogiveevõtukohta rajamise ja vee kasutamise kulud.

(5) Kui joogivett ei jätku joogi- ja toiduvalmistamise vajaduse rahuldamiseks, on kohaliku omavalitsuse üksusel õigus piirata joogivee kasutamist muul otstarbel.

(6) Kohaliku omavalitsuse üksus koostab iga kuue aasta järel ülevaate käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 3 sätestatud kohustuste täitmise kohta ning esitab selle Terviseametile.”;

15)paragrahvi 92 lõike 1 punktid 5 ja 6 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„5) nõustab tarbijaid, vara omanikke ja käitlejaid ning annab neile soovitusi parandusmeetmete rakendamiseks ja terviseohtude kõrvaldamiseks;

6) otsustab kvaliteedinõuetele mittevastava joogivee ja suplusvee kasutamise üle, arvestades muu hulgas võimalikke joogivee andmise katkestamisest ja selle kasutamise piiramisest tulenevaid ohte inimese tervisele;”;

16)paragrahvi 92 lõiget 1 täiendatakse punktidega 11¹ ja 11² järgmises sõnastuses:

„11¹) teavitab käesoleva seaduse § 85⁷ lõikes 1 sätestatud erandi tegemisest viivitamata ja kohasel viisil erandist mõjutatud elanikkonda ning nõustab elanikkonnarühma, kellele erand võib olla eriti ohtlik;

11²) rakendab muid tema pädevuses olevaid meetmeid käesoleva seaduse §-des 85–85⁶ sätestatud nõuete täitmiseks;”;

17)seaduse 6. peatüki 6. jao pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„6. jagu

Tegevuse piiramine veehaarde sanitaarkaitsealal ning joogiveehaarde valgala, toitealal ja hooldusalal”;

18)paragrahv 153 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 153. Joogiveehaarde valgala ja toiteala ning tegevuse piiramine neil aladel

(1) Joogiveehaarde valgala käesoleva seaduse tähenduses on piirkond, millelt põhjavesi liigub veehaardesse ja mille ulatus esitatakse käesoleva seaduse § 85² kohases riskihindamises.

(2) Joogiveehaarde toiteala käesoleva seaduse tähenduses on piirkond, millelt pinnavesi liigub veehaardesse ja mille ulatus esitatakse käesoleva seaduse § 85² kohases riskihindamises.

(3) Käesoleva seaduse §-s 85² sätestatud riskihindamise tulemuste alusel võib Keskkonnaamet joogiveehaarde kaitseks selle valgala või toitealal vajaduse korral keelata või piirata järgmisi tegevusi:

1) sellise ehitise ehitamine, millega kaasneb keskkonnoaht;

2) väetise ja taimekaitsevahendi kasutamine;

3) ohtlike ainete juhtimine pinnasesse ning pinna- ja põhjavette;

- 4) reoveesette kasutamine ja sõnnikuauna paigutamine;
- 5) maavara kaevandamine;
- 6) jäätmete käitlemine;
- 7) kalmistu rajamine.

(4) Joogiveehaarde valgala ja toiteala määramise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

19)paragrahvi 192 lõike 3 punktis 3 asendatakse sõnad „või joogiveehaarde toitealale” sõnadega „ja joogiveehaarde valgale või toitealale”;

20)paragrahvi 195 täiendatakse lõigetega 4 ja 5 järgmises sõnastuses:

„(4) Joogivee käitleja, kes osutab teenust ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni süsteemi kaudu, mis varustab joogiveega vähemalt 10 000 kuupmeetrit ööpäevas või teenindab vähemalt 50 000 inimest, kasutab selle süsteemi veelekete taseme ja veelekete vähendamise võimaluste hindamisel taristu lekkeindeksil põhinevat hindamise meetodit või muud asjakohast meetodit. Hindamisel võetakse arvesse asjakohaseid rahvatervishoiu, keskkonna-, tehnilisi ja majanduslikke aspekte.

(5) Kui Euroopa Komisjon on taristu veelekete tasemele kehtestanud künnisväärtuse, peab veelekete tase olema künnisväärtusest väiksem. Kui käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud joogivee käitleja taristu veelekete tase ületab kehtestatud künnisväärtuse, koostab joogivee käitleja veelekete vähendamise tegevuskava, mis on lõikes 1 nimetatud aruande osaks.”;

21)paragrahvi 250 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Riiklikku järelevalvet käesoleva seaduse 3. peatükis ja selle alusel joogivee, loodusliku mineraalvee ning suplusvee ja supelranna kohta kehtestatud nõuete täitmise üle teeb Terviseamet.”;

22)paragrahv 260 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 260. Veekaitsevööndis, sanitaarkaitsealal, joogiveehaarde valgala ja toitealal, hooldusalal ja nitraaditundlikul alal tegevuspiirangute rikkumine

(1) Veekaitsevööndis, sanitaarkaitsealal, joogiveehaarde valgala või toitealal, hooldusalal või nitraaditundlikul alal kehtestatud nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 000 eurot.”;

23)seaduse 14. peatüki 1. jao pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

**„1. jagu
Seaduse rakendamine ja järeelhindamine”;**

24)seadust täiendatakse §-dega 284¹–284⁹ järgmises sõnastuses:

„§ 284¹. Joogivee kvaliteedinõuete järgimise kokkuvõtte koostamine

Terviseamet koostab käesoleva seaduse § 85 lõikes 3 sätestatud kokkuvõtte esimest korda hiljemalt 2023. aasta 30. novembriks.

§ 284². Joogiveehaarde valgala ja toiteala riskihindamine ja -juhtimine ning kokkuvõtte koostamine

(1) Joogivee käitleja teeb käesoleva seaduse § 85² lõikes 1 sätestatud riskihindamise ja -juhtimise esimest korda hiljemalt 2026. aasta 12. juuliks.

(2) Terviseamet koostab koostöös Keskkonnaministeriumiga käesoleva seaduse § 85² lõikes 4 sätestatud kokkuvõtte esimest korda hiljemalt 2027. aasta 12. juuliks.

§ 284³. Veevarustussüsteemi riskihindamine ja -juhtimine

Joogivee käitleja teeb käesoleva seaduse § 85³ lõikes 1 sätestatud riskihindamise ja -juhtimise esimest korda hiljemalt 2028. aasta 12. jaanuariks.

§ 284⁴. Tarbimiskoha veevärgi riskihindamine ja kokkuvõtte koostamine

(1) Terviseamet teeb käesoleva seaduse § 85⁴ lõikes 1 sätestatud riskihindamise esimest korda hiljemalt 2028. aasta 12. jaanuariks.

(2) Terviseamet koostab käesoleva seaduse § 85⁴lõikes 7 sätestatud kokkuvõtte esimest korda hiljemalt 2029. aasta 12. jaanuariks.

§ 284⁵. Joogiveega kokkupuutuvate materjalide nõuete rakendamise ulatus

Enne 2023. aasta 12. jaanuari ehitatud rajatisele kohaldatakse käesoleva seaduse § 85⁵lõikes 1 sätestatud nõudeid rajatise rekonstrueerimisest arvates.

§ 284⁶. Joogivee kättesaadavuse tagamine

(1) Kohaliku omavalitsuse üksus koostab käesoleva seaduse § 88 lõigetes 1 ja 3 sätestatu rakendamise kohta ülevaate ning esitab selle Terviseametile esimest korda hiljemalt 2028. aasta 12. jaanuariks.

(2) Terviseamet koostab koondi käesoleva seaduse § 88 lõikes 6 sätestatud ülevaadetest esimest korda hiljemalt 2029. aasta 12. jaanuariks.

§ 284⁷. Joogivee kvaliteedinõuete, riskihindamise ja -juhtimise ning joogivee kättesaadavuse tagamise kokkuvõtete kättesaadavaks tegemine

Terviseamet teeb käesoleva seaduse § 85 lõikes 3, § 85²lõikes 4 ja § 85⁴lõikes 7 sätestatud kokkuvõtted ning § 88 lõikes 6 sätestatud ülevaadete koondi kättesaadavaks Euroopa Komisjonile, Euroopa Keskkonnaametile ning Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskusele.

§ 284⁸. Veelekete taseme ja veelekete vähendamise võimaluste hindamine

Terviseamet edastab käesoleva seaduse § 195 lõikes 4 nimetatud hindamise tulemused Euroopa Komisjonile hiljemalt 2026. aasta 12. jaanuariks.

§ 284⁹. Paragrahvis 85²sätestatu järelhindamine

Keskonnaministeerium analüüsib hiljemalt 2032. aastal käesoleva seaduse §-s 85²sätestatud joogiveehaarde valgalade ja toitealade riskihindamise ja -juhtimise meetmete rakendamise mõju ja tulemuslikkust.”;

25)seaduse normitehnilisest märkusest jäetakse välja tekstiosa „nõukogu direktiiv 98/83/EÜ olmevee kvaliteedi kohta (EÜT L 330, 05.12.1998, lk 32–54)”;

26)seaduse normitehnilist märkust täiendatakse tekstiosaga „Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2020/2184 olmevee kvaliteedi kohta (ELT L 435, 23.12.2020, lk 1–62)”.

§ 2. Seaduse jõustumine

Käesoleva seaduse § 1 punkt 20 jõustub 2024. aasta 12. jaanuaril.

Jüri Ratas
Riigikogu esimees